

Diósi Lajos féléves kollégium tervezete:

Rövid Bevezetés a Kvantuminformáció Elméletbe, elméleti fizikai megközelítés

D.L. Springer-kiadónál megjelent angol nyelvű
tankönyve alapján

January 11, 2007

Springer

Berlin Heidelberg New York
Hong Kong London
Milan Paris Tokyo

Contents

1	Bevezetés	1
2	A klasszikus fizika alapjai	5
2.1	Állapottér	5
2.2	Keverés, szelekció, művelet	5
2.3	Mozgásegyenlet	6
2.4	Mérések	6
2.4.1	Projektív mérés	7
2.4.2	Nem-projektív mérés	8
2.5	Összetett rendszerek	9
2.6	Kollektív rendszer	11
2.7	Kétállapotú rendszer (bit)	11
	Problems	12
3	Félklasszikus — félkvantum fizika	15
	Problems	16
4	A kvantumfizika alapjai	19
4.1	Állapottér, szuperpozíció	19
4.2	Keverés, szelekció, művelet	20
4.3	Mozgásegyenlet	20
4.4	Mérések	21
4.4.1	Projektív mérés	22
4.4.2	Nem-projektív mérés	23
4.4.3	Folytonos mérés	24
4.4.4	Kompatibilis fizikai mennyiségek	25
4.4.5	Mérés tiszta állapotban	26
4.5	Összetett rendszerek	27
4.6	Kollektív rendszer	29
	Problems	29
5	Kétállapotú kvantumrendszer: qubit reprezentációk	31
5.1	Számítási reprezentáció	31
5.2	Pauli reprezentáció	32
5.2.1	Állapottér	32

5.2.2	Forgatási invariancia	33
5.2.3	Sűrűségmátrix	34
5.2.4	Mozgásegyenlet	35
5.2.5	Fizikai mennyiségek, mérés	35
5.3	Az ismeretlen qubit, Alice és Bob	36
5.4	A számítási és a Pauli reprezentációk kapcsolata	37
	Problems	37
6	Egy-qubit eljárások	39
6.1	Egy-qubit műveletek	39
6.1.1	Logikai műveletek	39
6.1.2	Depolarizáció, re-polarizáció, tükrözés	40
6.2	Állapot elkészítése, meghatározása	42
6.2.1	Ismert állapot elkészítése, keverés	42
6.2.2	Ismeretlen állapot meghatározása sokaságon	43
6.2.3	Egyetlen állapot meghatározása: klónozhatatlanság	44
6.2.4	Két állapot hűsége	44
6.2.5	Közelítő állapotmeghatározás és klónozás	45
6.3	Két nem-ortogonális állapot megkülönböztethetlensége	45
6.3.1	Megkülönböztetés projektív méréssel	46
6.3.2	Megkülönböztetés nem-projektív méréssel	46
6.4	A klónozhatatlanság és megkülönböztethetlenség alkalmazásai	47
6.4.1	Kvantum-bankjegy	47
6.4.2	Kvantumkulcs, kvantum-titkosírás	48
	Problems	50
7	Összetett kvantumrendszer, tiszta állapot	53
7.1	Kétrésű összetett rendszerek	53
7.1.1	Schmidt felbontás	53
7.1.2	Állapottisztítás	54
7.1.3	Az összefonódottság mértéke	55
7.1.4	Összefonódottság és lokális műveletek	56
7.1.5	Két-qubit tiszta állapotok összefonódottsága	57
7.1.6	Maximális összefonódottságok felcserélhetősége	58
7.2	A kvantumkorrelációk története	59
7.2.1	EPR, Einstein-nemlokalitás 1935	59
7.2.2	Egy nemlétező lineáris művelet 1955	60
7.2.3	Bell-nemlokalitás 1964	62
7.3	Kvantumkorrelációk alkalmazásai	64
7.3.1	Szupersűrű kódolás	64
7.3.2	Teleportáció	65
	Problems	67

8	Általános kvantumműveletek	69
	8.1 Teljesen pozitív leképezések	69
	8.2 Redukált dinamikák	70
	8.3 Indirekt mérés	71
	8.4 Nem-projektív mérés származtatása indirekt mérésből	73
	8.5 Összefonódottság és LOCC	74
	8.6 Nyitott kvantumrendszer: mászter egyenlet	75
	8.7 Kvantumcsatornák	75
	Problems	76
9	Klasszikus információelmélet	79
	9.1 Shannon entrópia, matematikai tulajdonságok	79
	9.2 Üzenetek	80
	9.3 Adattömörítés	80
	9.4 Kölcsönös információ	82
	9.5 Csatornkapacitás	83
	9.6 Optimális kódok	83
	9.7 Titkosírás és információelmélet	84
	9.8 Entrópiusan irreverzibilis műveletek	84
	Problems	85
10	Kvantuminformáció elmélet	87
	10.1 Neumann entrópia, matematikai tulajdonságok	87
	10.2 Üzenetek	88
	10.3 Adattömörítés	89
	10.4 Elérhető kvantuminformáció	91
	10.5 Összefonódottság: a kvantumkommunikáció erőforrása	91
	10.6 Az összefonódottság koncentrációja (desztilláció)	93
	10.7 Az összefonódottság hígítása	94
	10.8 Entrópiusan irreverzibilis műveletek	95
	Problems	96
11	Kvantumszámítógép	99
	11.1 Párhuzamos kvantumszámítás	99
	11.2 Aritmetikai függvények kiértékelése	100
	11.3 Orákulumprobléma: az első kvantumalgoritmus	101
	11.4 Kereső kvantumalgoritmus	103
	11.5 Fourier algoritmus	104
	11.6 Kvantumkapuk, kvantumkörök	105
	Problems	106